דבר

1.9.43

DOL05145

3

…ית יהודית של סדרה משתפת למען התחיה. אנו זכאים — המשיך הנואם — לצאת אמנם גם מהישגים הגדולים של [illegible] באמריקה [illegible] לה [illegible] אני מאמינים ברב-ים בהישגי הגבורה של עמנו בארץ-ישראל ובהפריחה [illegible] והמפו-ארת שהפכו מדבר לישוב פורח, ובית-חרושת, כרם ופרדס. אנו שמ-חים לדעת, כי בארץ-ישראל נמצאים כיום כ־600 אלף יהודים, היושבים תחת גפנם ותחת תאנתם. היהודים בעולם כולו, וביחוד יהודי אמריקה, רואים [illegible], שמחים וגאים ביחוד להישג נעלה זה. כולנו כאיש אחד מאוחדים בדאגה לקיומו ולפי-תוחו.

ד"ר ישראל גולדשטיין, שתיאר את השואה הנוראה הזאת, כי התגובה היהודית אינה מתאימה לגודל הבעיה. בה בש-עה שהסופר הנאצי [illegible] להשמדת העם היהודי, [illegible] בתגובת היהודים [illegible] לראות את הבעיה הנכונה. הנואם תבע שהעם היהודי [illegible] המאוחדת כבעלת-ברית וסיים [illegible] פרשה גורלית על מאות אלפי יהודים.

הועידה באמריקה

בפרתב. פרופ' ז. ברודצקי העלה על נס את פעולתה של [illegible] ליהודים בארץ-ישראל, ביחוד בקרב הנוער. עמד גם הוא על העזרה ההדדית באמריקה. אחר הרוב [illegible] של ציונות הם ציונים. הדגיש את הצורך לקיום [illegible] למען הבית הלאומי בארץ-ישראל.

ברכת התימנאים העבריים בארץ לועידה באמריקה

בשם התאגדות התימנאים נשלחה לפני ימים אחדים מברקית לכנסת היהו-דית באמריקה [illegible] ותהלתה של הכנסת [illegible] פתרון של השאלה היהודית [illegible] פתרונה בארץ-ישראל.

רץ-ישראל ביוהאניסבורג

[illegible] קופסה, מלאכת-מחשבת, [illegible] בברזלת, [illegible] והסחורה [illegible] בתערוכה. [illegible] הכסף [illegible] חוץ [illegible] כדי ליצור ארגון [illegible] אפריקה [illegible] ארץ ישראל.

והמשך הזעם של המלחמה נגד יפאן. הקמתו של מטה אנגלי-אמריקאי משותף לכל מחוזות היבשה, הים והאויר של שתי המדינות בזירה זו, הוא ענין דומה לזה שהצליח כל כך בצפון אפריקה. עתה נבחר מפקד עליון לחזית דרום-מזרח אסיה והוא יפעל מתוך שיתוף מתמיד עם גנראל צ'אן-קאי-שאק. לורד לואיס מונטבאטן הראה סגולות נדירות של כוח ארגון ואמצאה כמפקד של פעולות שלובות. הייתי אומר אפילו, כי הוא יציר תלת-חי, כלומר שהוא מרגיש את עצמו כבתוך שלו גם ביבשה, גם באויר וגם במים והוא רגיל יפה גם באש. כולנו מאחלים למטה החדש ולמפקד הצלחה מלאה.

גם אם יארך הסבל — — —

נשאלתי, אם סבור אני, שהגרמנים יכנעו בשנה זו או שהם יחזיקו מעמד עוד שנה שתהיה במובן קשה עוד יותר בשבילם. אנו רואים את כל אירופה מתקוממת נגד עריצותו של היטלר. מה שמתרחש עכשיו בדאניה אינו אלא דוגמא נוספת. אנו רואים את הגרמנים והם שנואים כמו שלא היה שנוא עוד שום גזע בדברי ימי אדם. העריצות הנאצית והמיליטאריזם הפרוסי — שני ממשלים אלה [illegible] — רואים את גזר דינם הקרב. אין אנו יכולים לשער את כוחן המלא של המהלומות שצבאות רוסיה חילקים ועוד יחלקו לאויב. זו הפעם הראשונה במשך 100 שנה ויותר רואים הגרמנים מלחמת-השמד והורבן מובאה אל ביתם פנימה. אין אנו יכולים לשער, איזה תוצאות יטילו עוד להצמיח המערכה האנגלית-אמריקאית בים התיכון והכשלון הניכר לעין עתה במלחמת הצוללות של האויב.

סכנה היא להיות מושפעים שלא כראוי מן הנסיבות הנוחות שמסביבנו. אני כשלעצמי, כל הדיבורים וההשערות על מועד סופה של המלחמה נראים לי בשעה זו כדברים ללא שחר וללא תועלת.

אני נטלנו על עצמנו מלאכה זו, משום שההכרה המכביד תבעו אותנו לכך. אם יהיה רצון לאל הכל יכול בתכח להקל או לקצר את עמלנו ואת יסוריה של האנושות, הרי כל עבדיו יתנו לשמו, אך האומות המאוחדות גלוי וידוע להן, כי הן נקראו לתפקיד גדול ורב, אשר סופן למלא אותו, בלי רתיעה ובלי רפיון, יארך הסבל כל כמה שיארך.

דבר אחד ברור בהחלט: החובה גם החכמים שבבני תביתה לא ניתן להם לדעת בבטחה, כה הדבר המשב לנפשם. אך לפשוטי אדם ניתן לדעת יעודם, כה הוא חובתם. זוהי הדרך שבה נלך עד שהמלאכה תהיה שלמה, עד שנוכל לנוח [illegible] התפילם מלו יוכל לפנות בבטחה, בשכל ישר [illegible] כי המלחמה אל [illegible]

נשארו בגנרל-גוברנמנט. לנו דרכם בארץ ויהודי הארצות החפשיות ודאי שאסור לאבד את התקוה ואת היכולת הנראות להציל את הקיים

הגיע הנה מכתב מב.. ובו אין הכותבים מד-עקים על העבר, ואינם דורשים כלום לעתיד, הם כבר כמעט מעבר לתחושת המות, — אך תקותם להצלה לא אבדה..."

נפתח בית-חרושת ראשון לעפצים

במעמד פקידי ממשלה, ראשי תעשיה ונציגי ההסתדרות נפתח ביום ג' בית החרושת הראשון במזרח התיכון המייצר תמצית לעיבוד עור-סוליות (עפצים) — ביתח"ר „פלאקס" בקרית אריה ליד פתח תקוה. בעליו שלושה יהודים מירושלים, המנהל הטכני — המהנדס ה. גרינר, מומחה בעל ותק בחו"ל. החומר הגלמי (קליפות פרי אלהים) מובא לפי שעה מתורכיה, אבל אומרים להשתמש גם בחומר מסביבות עין אבריק-אלונים. בקרוב יעבדו כ־25 פועלים ב־3 משמרות, כולם מומחים מהלשכה הכללית. תכנית בית החרשת מעשה ידי הארד. ויול והמהנדס שטרום.

בית החרשת נבנה ביזמת „האגודה המסחרית של הממלכה המאוחדת" ולפי דרישתה יוקם מכון לייבוש התמצית לשם יצוא. גורל המפעל תלוי בגורלה של תעשית עור בארץ וכל הגורמים הבטיחו עזרתם. מר הארי-סון, ציר של מר פלאצ'אר אמר בנאום הפתיחה, כי בית החרשת פותח תקופה חדשה בתולדות התעשיה בארץ ואיחל לו התפתחות גם בימי שלום. כן נאמו א. שנקר, י. ספיר, פ. הרבר (מ.פ. פ"ת) ומר אריאלי בשם חברת „פלאקס".

חדשות מהיחידות היהודיות

מוסרים לנו, כי היחידות היהודיות בארץ ישראל ימסרו בעתיד — באמצעות לשכה העתונית הממשלתית — בולטינים ובהם חדשות מהמתרחש אצלן וכן תצלומים שונים.

הגיוס היה בזמן האחרון בקצב אטי, אך מקוים, כי בקרוב יעלה. יש צורך במתנדבים בכל השירותים וגם בא.ט.ס.".

תפקיד חשוב לחייל ארצישראלי בסיציליה

מסיציליה מודיעים על התפקיד החשוב שממלא החפר הארצישראלי ק. לבקוביץ מחיפה (רח' סבזנר 8). כעובדי „סולל בונה". ידיעותיו בלשונות (עברית, רוסית, פולנית, אנגלית, איטלקית, גרמנית), כשרונותיו והליכותיו מאפשרים לו להיות מעורב עם חוגים שונים. הוא עלה לחוף סיציליה עם הפלוגות הראשונות של גדוד בריטי. אור ל־10 ביולי ומיד התחיל לעבוד כמתורגמן בחקירת שבויים. אחרי זה לחם בחזית סיציליה — ועתה יושב הוא במשרדו של ראש העיריה במיסטרביאנקו ועונה למאות אזרחים ביום, מסביר ומייעץ. שוחח עם הרבה שבויים, איטלקים וגרמנים והוא שמח לראות שהשבויים הגרמנים נבוכים ורפויי רוח. לפי התרשמותי, מתנגדים האיטלקים בחריפות לרדיפות על היהודים. בשיחה עם עתונאי אמר ק. לבקוביץ: מרגיש אני, שהעבודה שאני עושה תהיה לטובת היהודים בארץ ישראל. על ידי התנהגותי כלפי האזרחים כאן אני משתדל להראות כי אני וכמ-[illegible]".

בדותה

הידיעה, שפירסמה ב„הארץ" אתמול, שנפלה מחלוקת בין מנהיגי מפלגת פועלי ארץ-ישראל על „דרך פעולתו של מר משה שרתוק כמנהל המחלקה המדינית של הסוכנות היהודית", ושמישהו מחברי המרכז של מפלגת פועלי ארץ-ישראל „העלה את הדרישה שמר שרתוק יתפטר כמנהל המחלקה" אינה אלא בדותה חסרת כל יסוד ושחר.

מליאת מרכז הפקידים

תהיה היום ב־5 באולם הישיבות של [illegible] הפועל.

פתיחת הסמינריון של הנוער העובד

בבית הנוער אשר על הכרמל, מעזבונו של פנחס רוטנברג ז"ל, ייפתח ויערב הסמינריון הארצי של הנוער העובד. חמשים הנערים והנערות תלמידי הסמינר באים מסניפי הנוער העובד אשר בעיר ובמושבה, בקבוצה, במושב ובקיבוץ. הם בגיל 17־18.

כינוס ארצי על הקניית הלשון העברית

כינוס ארצי של מזכירי ועדות התרבות בקשר למפעל הקנית הלשון העברית לחברי ההסתדרות, יהיה מחר, (ה') ב־11 בבוקר, בבית הועד הפועל. הזמנות מיוחדות לא ישלחו.